

Zitting 1979–1980

15 992

Wijziging van de inkomstenbelasting en de loonbelasting met betrekking tot de aftrekbaarheid van ziektekosten in de buitengewone-lastenregeling

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 14 april 1980

De commissie heeft een adres ontvangen van het CNV waarin er de aandacht op wordt gevestigd dat sommige belastingplichtigen geconfronteerd worden met buitengewone lasten die ver uitgaan boven de drempel van de ziektekosten en toch geen aftrek krijgen. De oorzaak hiervan is dat het hier voor een deel uitgaven wegens ziekenbezoek geldt, waarvoor aparte drempels bestaan. Gevraagd wordt of de Regering wil overwegen deze beide categorieën samen te voegen. Tevens wordt gevraagd naar het budgettaire effect van een zodanige samenvoeging tegenover het positieve effect van het wetsontwerp.

Bij de schriftelijke behandeling van het wetsontwerp tot wijziging van de inkomstenbelasting en de loonbelasting in het kader van het belastingplan 1980 (zitting 1979–1980, 15 849, nr. 8) is op een zelfde vraag van de zijde van de leden van de C.D.A.-fractie geantwoord dat de gevolgen van een samenvoeging van beide categorieën niet bevredigend zijn. Ik deel deze mening en de beweegredenen die daaraan ten grondslag liggen. Mede vanwege het feit dat bij samenvoeging van beide categorieën in een aantal gevallen geen aftrek wegens kosten van ziekenbezoek zal worden verleend, omdat deze kosten samen met de overige buitengewone lasten onder de algemene drempel blijven, is het budgettaire effect van de samenvoeging nagenoeg te verwaarlozen.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. hebben met instemming kennis genomen van het onderhavige wetsontwerp. Al eerder hebben zij de thans voorgestelde reparatie van de ziektekostenregeling bepleit, laatstelijk nog bij de behandeling van het dekkingsplan.

Van vorenbedoelde instemming, die vergezeld gaat van prijzende woorden met betrekking tot de aanpak van de reparatiewetgeving in het jongste verleden, heb ik goede nota genomen.

De leden van de C.D.A.-fractie kunnen zich verenigen met het voorstel een eind te maken aan de mogelijkheid om premies voor een ziektekostenverzekering die op meer dan een jaar betrekking hebben, in één kalenderjaar in aanmerking te nemen bij de bepaling van de verschuldigde loon- en inkomstenbelasting. Zij kunnen de daarvoor in de toelichting gegeven argumenten wel delen. Deze leden menen echter dat de in de toelichting gegeven argumenten tenminste de vraag oproepen of de door het wetsontwerp belichaamde doorbreking van het kasstelsel niet in die zin genuanceerd kan worden,

dat de premies en bijdragen slechts in aanmerking komen in een bepaald kalenderjaar voor zover het bedrag ook op dat tijdvak betrekking heeft. De toelichting werpt slechts één tegenargument op, namelijk uitvoeringsproblemen zowel voor belastingplichtigen als voor de administratie. Genoemde leden vragen zich af of deze wezenlijk anders liggen dan bij vooruitbetaling van verschuldigde renten. Nog onlangs, aldus deze leden, is immers in het overleg tussen Regering en Tweede Kamer de beperking van rente-aftrek ook in die zin uitgewerkt, dat een toerekening aan jaren waarop de betaalde rente betrekking heeft, wordt toegestaan.

In antwoord op deze vragen wil ik opmerken dat de in het wetsontwerp voorgestelde oplossing naar mijn mening het kasstelsel niet doorbreekt doch eerder accentueert. Uitgangspunt voor de beoordeling van de vraag of sprake is van aftrekbaarheid blijft immers het moment van betalen. Slechts de omvang van de aftrekbare premie wordt aan een maximum gebonden. In dit opzicht is de regeling vergelijkbaar met de maximering van de aftrekbare lijfrentepremies of de giftenaftrek. Ik hecht eraan het kasstelsel voor de aftrek wegens buitengewone lasten niet te verlaten, omdat een toerekeningsstelsel de buitengewone-lastenregeling op dit punt ingewikkeld zou maken. Zo zou ingeval premie over periodes van vijf jaar wordt betaald bij de aanslagregeling moeten worden teruggegrepen op betalingen die zeven of acht jaar geleden hebben plaatsgehad. Ik meen dat de bezwaren verbonden aan het invoeren van een toerekeningsregeling daarom ook niet aanvaardbaar zijn omdat het belang van een dergelijke regeling niet meer aanwezig zal zijn. De kortingen bij meerjarenpremies blijken, zoals hierna wordt aangegeven, ten hoogste 10 % te belopen zodat bij het wegvallen van de thans mogelijke fiscale voordelen geen meerjarenpremies meer zullen worden betaald. Het valt daarom niet in te zien voor wie een ingewikkelde toerekeningsregeling voor ziektekostenpremies in het leven moet worden geroepen.

Voor wat betreft de vergelijking met de regeling voor vooruitbetaalde rente, die deze leden maken, wijs ik erop dat in het overleg tussen Regering en Tweede Kamer niet onder stoelen of banken is gestoken dat er ook in dat geval grote praktische bezwaren bestaan tegen een systeem van toerekening aan de jaren waarop de rente betrekking heeft. Deze leden vragen of een inzicht bestaat in de kortingen die verzekeraars plegen toe te kennen ingeval bij een meerjarig contract de verschuldigde premies tegelijk worden voldaan. Naar het inzicht van deze leden ligt het immers voor de hand dat in elk geval vanuit de verzekeraar gezien meerjarige contracten met premiebetaling in één keer vooraf aantrekkelijk zijn, hetgeen zich dan vertaalt in premiekortingen. Door verzekeraars blijken slechts beperkte premiekortingen te worden gegeven bij meerjarencontracten met premiebetaling vooraf. Deze kortingen variëren van 2½ à 6 % bij driejaarscontracten tot 5 à 10 % bij vijfjaarscontracten. Gezien de financieringskosten die aan deze wijze van premiebetalingen verbonden zijn, is het duidelijk dat premiebetaling vooraf voor meer jaren op zich zelf nauwelijks aantrekkelijk zal zijn.

Ten slotte vragen deze leden een oordeel over de vraag of bij een toerekeningssysteem nieuwe ontgaans- of misbruikmogelijkheden ontstaan.

Een expliciete reactie op deze vraag in ontkennende zin kan niet met volledige zekerheid worden gegeven. Een eerste verkenning van een dergelijk toerekeningssysteem leidt tot de conclusie dat het niet ondenkbaar is dat er in dat geval beperkte mogelijkheden tot niet bedoeld gebruik van de buitengewone-lastenregeling zullen blijven bestaan.

Hoewel de leden behorende tot de V.V.D.-fractie zeer kritisch de verschillende ontwikkelingen op het terrein van de z.g. reparatiewetgeving volgen, zien zij dit wetsontwerp ter reparatie van veelvuldig voorkomende misbruiken als een heldere en eenvoudig geformuleerde regeling; zij achten deze mitsdien aanvaardbaar.

Het verheugt mij dat de leden van deze fractie met de voorgestelde regeling instemmen.

De Minister van Financiën,
A. P. J. M. M. van der Stee